

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy :

Banku Spółdzielczego w Skórczu

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank Spółdzielczy w Skórczu na dzień 31.12.2018 roku nie posiadał zaangażowania kapitałowego (udziałów) w podmiotach zależnych, których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku, oraz zaangażowanie kapitałowe nie pomniejsza funduszy własnych Banku.

W 2018 roku Bank Spółdzielczy w Skórczu prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

- Centrala Banku w Skórczu, ul. Główna 40 A;
- Oddział w Skórczu, ul. Główna 40 A;
- Oddział w Zblewie, ul. Główna 2;
- Oddział w Pelplinie, ul. Mickiewicza 8;
- Filia w Morzeszczynie, ul. Kociewska 12;
- Filia w Osieku, ul. Partyzantów Kociewskich 60;
- Filia w Kaliskach, ul. Długa 9;
- Filia w Czarnej Wodzie, ul. Mickiewicza 2;
- Filia w Czersku, ul. Dr. Zielińskiego 15.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej.

Przedstawione w niniejszej Informacji dane sporządzone zostały według stanu na 31.12.2018 r. i zawierają m.in. informacje dotyczące:

- zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- funduszy własnych;
- adekwatności kapitałowej;
- polityki w zakresie wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej Bank udostępnia osobom zewnętrznym, w szczególności klientom Banku oraz uczestnikom rynków finansowych z częstotliwością roczną, nie później niż w terminie 15 dni od zatwierdzenia przez organ zatwierdzający roczne sprawozdanie finansowe. Zebranie Przedstawicieli, na którym zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe odbyło się 04 kwietnia 2019 r. Zaprezentowane dane ilościowe i jakościowe pochodzą w szczególności ze „Sprawozdania Finansowego Banku Spółdzielczego w Skórczu za 2018 rok”.

II. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne (CRR art.435)

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w sposoby ich realizacji Bank określił w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Skórczu”.

Strategia zarządzania ryzykiem określa:

- Strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem; podział na trzy linie obrony;
- zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem;
- schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku;
- ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych;
- ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka;
- organizację systemu informacji zarządczej;
- cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji;
- generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka – apetyt na ryzyko.

Podejmowane ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych, ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. W celu przeprowadzania procesów wymienionych w ust. 1 realizowane są zadania, związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu;
- stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki;
- monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka;
- szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka;

Ryzykiem, które Bank uznaje za istotne są te rodzaje ryzyka, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, ponadto rodzaje ryzyka wymienione w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV) stosując kryterium jakościowe.

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, strategiczne cele dla Banku zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanym przez Bank za istotne. Do ryzyk istotnych w 2018 r. Bank zaliczał:

1) **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie);

Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 9 %;
- utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33 %;
- ograniczenie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć poziomu limitów określonych w Zasadach Zarządzania ryzykiem inwestycji w Banku Spółdzielczym w Skórczu (§21);
- utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 80 % ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
- dostarczanie Zarządowi banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

2) **Ryzyko operacyjne**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- racjonalizację kosztów;
- zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;

- skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrz bankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3;
- pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;
- utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
- dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;

- ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż 50% analizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 20% analizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 5 % sumy bilansowej;
- zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
  - stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa);
  - oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

5) Ryzyko walutowe

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych które zaspokoją wpływy netto w danej walucie obcej;
- podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

6) Ryzyko kapitałowe

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują:

- dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka-przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- dążenie do posiadania minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,875 % ;

- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I oraz współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10,875 %;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- przekazywanie na fundusze własne minimum 80 % nadwyżki bilansowej;
- ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych powyżej;
- nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;

7) Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi ;
- zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- dążenie i dbałość o:
  - wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
  - pozytywny odbiór Banku przez klientów,
  - przejrzystość działań Banku wobec klientów,
  - stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank,

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Skórczu”.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
  - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, na które składa się: identyfikacja, pomiar lub szacowaniem, kontrola, monitorowanie oraz sprawozdawanie ryzyka,
  - b) działalność komórki do spraw zgodności.
- 3) Na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną:

- 1) W ramach poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- a) Oddziały/filie
- 2) w ramach poziomu drugiego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
  - a) Stanowisko ds. analiz i ryzyk bankowych,;
  - b) Zespół analiz kredytowych,;
  - c) Stanowisko ds. monitoringu, restrukturyzacji i windykacji,;
  - d) Główny Księgowy;
  - e) Koordynator przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
  - f) komórka ds. ryzyka braku zgodności.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków przy czym nadzór drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczenie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki oraz monitorowanie dopuszczalnego poziomu.

W stosunku do ryzyka uznanego przez Bank za istotne opracowane zostały metody pomiaru oraz system raportowania, opisany szczegółowo w zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

System raportowania

Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdania o ryzyku w działalności Banku. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, umożliwia ocenę skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem i służy monitorowaniu przestrzegania limitów wewnętrznych. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością dostosowaną do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku oraz umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu działalności.

Pomiar, monitorowanie i charakter raportów

Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie nad wszystkimi ryzykami istotnymi występującymi w działalności Banku. Do ryzyk istotnych Bank zalicza:

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- 1) badanie terminowości spłat zaangażowań klientów wobec Banku,

- 2) ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów i ewentualne stwierdzenie zagrożeń terminowej obsługi kredytu wraz z odsetkami,
- 3) wycena ekspozycji kredytowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków poprzez utworzenie rezerw celowych dla ekspozycji zaliczonych do wyższej niż „normalna” kategorii ryzyka,
- 4) badanie przestrzegania limitów jednostkowych na ekspozycje kredytowe;
- 5) ocena adekwatności przyjętych zabezpieczeń.
  - a) dla portfela kredytowego:
    - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
    - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w portfelach kredytowych,
    - ocenę wielkości salda rezerw celowych/różnicy wartości rezerw i aktualizacji w porównaniu wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
    - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
    - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
    - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
    - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
    - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
    - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
    - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
  - stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
  - stosowanie systemu limitów.
1. Bank przyjął następujące limity wewnętrzne, determinujące strukturę kredytów ogółem (z wyłączeniem limitów ujętych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem koncentracji oraz ryzykiem wynikającym z ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie i detalicznych):

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj portfela kredytowego</i>	<i>Maksymalny udział w portfelu kredytowym</i>
1	Małe i średnie przedsiębiorstwa	30%
2	Przedsiębiorcy indywidualni	20%
3	Osoby prywatne	18%
4	Rolnicy indywidualni	16%
5	Instytucje niekomercyjne	2%
6	Instytucje samorządowe	13%
7	Podmioty finansowe	1%

2. Bank przyjął następujące limity wewnętrzne, determinujące maksymalne kwoty jednostkowe:

L.p.	Rodzaj ekspozycji kredytowej	Maksymalna kwota jednostkowa (w tys. zł)
1	Kredyt w rachunku bieżącym	200% średnich miesięcznych wpływów
2	Kredyt obrotowy	15% f-szy własnych lub 4 mln zł
3	Kredyt inwestycyjny	20% f-szy własnych lub 4,5 mln zł
4	Kredyt konsumencki	256

3. Bank przyjął następujące limity wewnętrzne, określające maksymalny okres kredytowania:

L.p.	Rodzaj ekspozycji kredytowej	Maksymalny okres kredytowania (w latach)
1	Kredyt obrotowy	3
2	Kredyt inwestycyjny	15
3	Kredyt mieszkaniowy	30
4	Pożyczka hipoteczna	15
5	Kredyt gotówkowy	5

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
- na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych, w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka,

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- transferowanie ryzyka - przeniesienie części lub całości ryzyka związanego z danym zagrożeniem na podmiot zewnętrzny

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

- Ilość operacji w systemie głównym Banku (liczba w kwartale);
- Ilość operacji wykonanych za pomocą elektronicznych kanałów dostępu (liczba w kwartale)

- 3) Ilość operacji odrzuconych/niezrealizowanych za pomocą elektronicznych kanałów dostępu (liczba w kwartale);
- 4) Ilość storn w systemie głównym banku (liczba w kwartale);
- 5) Ilość złożonych przez klientów banku skarg i reklamacji na pracę i usługi banku (liczba w kwartale);
- 6) Czas przerwy łączności telekomunikacyjnej z oddziałami, bankomatami (czas przerwy w kwartale);
- 7) Czas przerwy w dostawie energii elektrycznej (czas przerwy w kwartale);
- 8) Rotacja pracowników na stanowiskach kierowniczych (liczba w kwartale);
- 9) Rotacja pracowników na pozostałych stanowiskach (liczba w kwartale);

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności dziennej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
  - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
  - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
  - analizę wskaźników płynnościowych,
  - ocenę poziomu aktywów płynnych,
  - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- c) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- d) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

- a) limity luki niedopasowania:

	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 6 m-cy	do 12 m-cy	powyżej 1 roku	powyżej 2 lat	powyżej 5 lat	powyżej 10 lat	powyżej 20 lat
Limit	Min 1,00	Min 1,00	Min 1,00	Min 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00

- b) granice przekroczeń limitów do wysokości :

do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 6 m-cy	do 12 m-cy	powyżej 1 roku	powyżej 2 lat	powyżej 5 lat	powyżej 10 lat	powyżej 20 lat
0,00	0,10	0,10	0,20	0,20	0,20	0,10	0,10	0,00
pp.	pp.	pp.	pp.	pp.	pp.	pp.	pp.	pp.

W celu zapewnienia kompleksowości stosowanych limitów Bank wprowadza następujące, dodatkowe limity wewnętrzne:

- 1) udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej – maksimum 15%; sumy bilansowej;
- 2) udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej – maksimum 20%;
- 3) udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały – minimum 105%;
- 4) aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane/ pasywa niestabilne – minimum 100%.

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych,

w oparciu o:

- Lukę stopy procentowej,
- ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

- 1) maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu łącznego ryzyka przeszacowania jako 50% annualizowanego wyniku odsetkowego; do monitorowania stopnia realizacji limitu Bank bierze pod uwagę wartość bezwzględną z wyniku pomiaru zakładającego zmianę stóp procentowych o 100 p.b. w wariancie niekorzystnym;
- 2) maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego jako 20% annualizowanego wyniku odsetkowego; do monitorowania stopnia realizacji limitu Bank bierze pod uwagę wartość bezwzględną z wyniku pomiaru zakładającego zmianę stóp procentowych o 100 p.b. w wariancie niekorzystnym;
- 3) maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku jako 2% funduszy własnych Banku

5) Ryzyko walutowe

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- wyznaczenie pozycji walutowych
- ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) domykanie pozycji walutowych.

W obszarze ryzyka walutowego Bank stosuje następujące wewnętrzne limity:

- 1) całkowitej pozycji walutowej w wysokości maksymalnie 2% funduszy własnych;
- 2) otwartych indywidualnych pozycji walutowych netto w wysokości maksymalnie:
  - a) 2,0% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do EUR;
  - b) 0,4% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do USD;
  - c) 0,2% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do GBP;
  - d) 0,1% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do NOK;
  - e) 0,1% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do SEK;
- 3) aktywów płynnych (stan gotówki w kasie, środki na rachunkach nostro oraz depozyty jednodniowe) dla każdej waluty oddzielnie, na poziomie równym sumie:
  - a) 15% środków zgromadzonych przez klientów na rachunkach a`vista i bieżących;
  - b) 10% środków utrzymywanych przez klientów na rachunkach terminowych.

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W stosuje następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Minimalna wartość łącznego współczynnika kapitałowego	13,875 %
Kapitał regulacyjny	60 %
Limit na ryzyko kredytowe w tym :	71 %
* kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe	50 %
* dodatkowy wymóg kapitałowy	21 %
Limit na ryzyko operacyjne w tym :	8 %
* kapitał regulacyjny na ryzyko operacyjne	7 %
* dodatkowy wymóg kapitałowy	1 %
Limit na ryzyko walutowe w tym:	0,3 %

* kapitał regulacyjny na ryzyko walutowe	0 %
* dodatkowy wymóg kapitałowy	0,3 %
Limit na ryzyko koncentracji	2 %
Limit na ryzyko płynności	1 %
Limit na ryzyko stopy procentowej	7,5 %
Limit na ryzyko kapitałowe	0,2 %

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

4. Oświadczenie adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka (art. 435.1.e) oraz (art. 435.2.f)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszej Informacji.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku został przedstawiony w **Załączniku nr 2** do niniejszej Informacji.

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej (art.435.2.a)

Prezes Zarządu sprawuje funkcję w Radzie Nadzorczej SGB Banku S.A. w Poznaniu jako Przewodniczący Rady Nadzorczej. Członkowie Zarządu nie zajmują stanowisk dyrektorskich.

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia różnicowania wyboru, informacja o odpowiedności (art.435.2.c)

Rada Nadzorcza składa się z 10 członków powołanych przez Zebranie Przedstawicieli na 4-letnią kadencję. Podstawową misją Rady jest wykonywanie funkcji nadzorczej. Rada sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach. Członkowie Rady Nadzorczej posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia spraw i dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków. Reprezentują wysoki poziom etyczny oraz są w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą w sposób właściwy wykonywać funkcje w Radzie Nadzorczej. Rada Nadzorcza oraz poszczególni jej członkowie przy wykonaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem. Skład liczebny Rady jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.

W Banku funkcjonuje „ Procedura oceny odpowiedności Członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Skórczu”. Celem oceny jest stwierdzenie czy poszczególni członkowie Zarządu z osobna oraz Zarząd kolegią dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz posiadają

wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem. Reputacja Członków Zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Rada uznała, że postawa Członków Zarządu oraz ich zaangażowanie w realizowanie czynności wpływają na wzrost osiągnięć zarówno ekonomiczno-finansowych, jak i społecznych pozwalają budować pozytywny wizerunek banku oraz umacniać reputację banku i postrzeganie jako instytucji zaufania publicznego, bezpiecznej i przyjaznej klientowi.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku (art.435.2.d)

W Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykiem będący organem opiniodawczo-doradczym Zarządu Banku w zakresie :

- 1) zarządzania ryzykami, w tym:
  - a) ryzykiem kredytowym, w tym koncentracji;
  - b) ryzykiem płynności;
  - c) ryzykiem stopy procentowej;
  - d) ryzykiem walutowym;
  - e) ryzykiem operacyjnym;
  - f) ryzykiem kapitałowym;
  - g) ryzykiem braku zgodności;
  - h) pozostałymi ryzykami uznanymi w Banku za istotne;
- 2) adekwatności kapitałowej;
- 3) sytuacji ekonomicznej i bezpieczeństwa finansowego.

W 2018 roku odbyło się 12 posiedzeń Komitetu.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu ryzyka płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Co do zasady raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

III. Fundusze własne(CRR art. 437)
1. Budowa funduszy własnych

<i>Lp*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Instrumenty kapitałowe	760.225,00
2	Zyski zatrzymane	0,00
3	Skumulowane inne całkowite dochody	35.273.350,51
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	3.140.000,00
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0,00
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0,00
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	39.173.575,51
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0,00
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	0,00
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 13.775,34
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0,00
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	0,00
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)	0,00
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0,00
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0,00
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0,00
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0,00
26	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	0,00
	W tym: 20% filtr dla niezrealizowanego zysku 1	0,00
	W tym: 20% filtr dla niezrealizowanego zysku 2	0,00
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0,00
28	Calkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 13.775,34
29	Kapitał podstawowy Tier I	39.159.800,17
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0,00
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	Pozycja 33

39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0,00
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0,00
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	0,00
43	Calkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00
45	Kapitał Tier I	39.159.800,17
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	0,00
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0,00
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0,00
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0,00
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0,00
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0,00
57	Calkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,00
58	Kapitał Tier II	0,00
59	Łączny kapitał	39.159.800,17
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	234.281.162,65
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,71
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,71
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,71
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	5,75%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	1,25%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	10,29 %

72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0,00
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0,00
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	0,00
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	Nie dotyczy
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	Nie dotyczy
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	Nie dotyczy
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	Nie dotyczy
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	Nie dotyczy
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	Nie dotyczy

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

- Kapitał rezerwowy składa się z funduszu zasobowego i rezerwowego; w 2018 roku nastąpiło zwiększenie funduszu zasobowego ogółem o kwotę 4.191.033,54 z tego z podziału nadwyżki bilansowej za 2017 rok przekazano 4.147.016,36 zł, wpłat wpisowego 120,00 zł. wpłat udziałów członkowskich na kwotę 3.794,00. Zmniejszenie funduszu z aktualizacji wyceny w 2018 r. wystąpiło w związku ze sprzedażą Jednostek Uczestnictwa TFI – SGB Bankowy w wysokości 88.485,85 zł.
- Fundusz ogólnego ryzyka został zwiększony o 140.000,00 zł. z podziału zysku za 2017 r.
- Podstawę obliczania funduszu udziałowego stanowi kwota opłaconych udziałów wg stanu na 28.06.2013 roku oraz wypłat udziałów na którą Bank uzyskał zgodę KNF od 2014 roku.
- Wartość jednego udziału wynosiła 289,00 zł.

1. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem

Bank Spółdzielczy w Skórczu nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I kapitału Tier II.

IV. Wymogi kapitałowe (CRR art. 438)

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego, w oparciu o metodę de mini mis.

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, o których mowa w ust. 3, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na minimalnym poziomie 90 %

Na datę informacji relacja wynosiła 84,32 %.

W 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0,00	0,00
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	10.994,00	880,00
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	7,00	1,00
ekspozycje wobec instytucji	321,00	26,00
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	28.781,00	2.302,00
ekspozycje detaliczne	53.148,00	4.252,00
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	86.107,00	6.889,00
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	19.940,00	1.595,00
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	1.218,00	97,00
ekspozycje kapitałowe	4.105,00	328,00
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00
inne pozycje	4.104,00	328,00
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		16.698,00

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

Ryzyko	Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł
• kredytowe	16.698,00
• operacyjne	2.044,00
• walutowe	0,00
RAZEM	18.742,00

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Za należności przeterminowane Bank uznaje należności, której przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza, w przypadku ekspozycji detalicznych 500 złotych, zaś w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowania kwota przekracza 3.000 złotych zgodnie z podejściem określonym w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235, poz. 1589 wraz ze zmianami z 12.10.2017 r.).

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z wewnętrznym „Regulaminem tworzenia i wykorzystania rezerwy na ryzyko ogólne”.

2. Klasy ekspozycji kredytowych, w tym klasy istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące klasy/kategorie:

Klasa ekspozycji	wartość tys. zł
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	1.869,00
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	54.973,00
Ekspozycje wobec sektora publicznego	34,00
Ekspozycje kapitałowe	4.105,00
Ekspozycje wobec instytucji	146.447,00
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	41.191,00
Ekspozycje detaliczne	81.974,00
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	113.530,00
Ekspozycje wobec których dotyczy niewykonanie zobowiązania	19.215,00

Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	3.499,00
Inne ekspozycje	9.116,00
RAZEM	475.953,00

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych (art.442 d)

W zakresie struktury geograficznej przyjmuje się, iż terenem działania Banku jest teren województwa pomorskiego oraz na obszarze powiatów bezpośrednio sąsiadujących z terenem zasadniczym Banku, tj. powiatu elbląskiego i miasta n. p. p. Elbląg, powiatu ostródzkiego, powiatu iławskiego, powiatu grudziądzkiego i miasta n. p. p. Grudziądz, powiatu świeckiego, powiatu tucholskiego, powiatu sępoleńskiego. W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania Banku jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty i województwa.

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych (art. 442 e)

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

Sektor gospodarki	Wartość ekspozycji wyłączeń	bez Kwota wyłączeń	Wartość ekspozycji	Limit (%)	Limit (kwotowo)	Przekroczenie limitu
1	2	3	4	5	6	7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	40.158.651,54	0,00	40.158.651,54	200%	78.319.600,00	-
Budownictwo	15.465.752,12	0,00	15.465.752,12	100%	39.159.800,00	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8.586.535,74	0,00	8.586.535,74	100%	39.159.800,00	-
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa	9.551.708,43	0,00	9.551.708,43	100%	39.159.800,00	-
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	11.733.154,33	0,00	11.733.154,33	100%	39.159.800,00	-
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10.227.091,00	0,00	10.227.091,00	100%	39.159.800,00	-
Edukacja	351.292,00	0,00	351.292,00	5%	1.957.990,00	-
Pozostałe nielimitowane składniki kredytowego wraz z pozabilansem	52.217.756,19	0,00	52.217.756,19	-	-	-
Górnictwo i wydobywanie	1.592.127,68	0,00	1.592.127,68	20%	7.831.960,00	-
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	30.724.560,37	0,00	30.724.560,37	200%	78.319.600,00	-
Inne	378.200,00	0,00	378.200,00	5%	1.957.990,00	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	318.779,49	0,00	318.779,49	20%	7.831.960,00	-
Przetwórstwo przemysłowe	43.263.835,50	0,00	43.263.835,50	200%	78.319.600,00	-
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	57.716.211,22	0,00	57.716.211,22	400%	156.639.200,00	-
Rybactwo (PKD 2004)	-	-	-	-	-	-
Transport i gospodarka magazynowa; Informacja i komunikacja	9.707.033,78	0,00	9.707.033,78	100%	39.159.800,00	-

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1.482.180,00	0,00	1.482.180,00	20%	7.831.960,00	-
Suma	293.474.869,39	0,00	293.474.869,39	X	653.968.660,00	0,00

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Okres bieżący		Okres poprzedni	
	zł	%	zł	%
1	2	3	4	5
Należności od sektora niefinansowego wartość nominalna	223 666 029,09	100,00%	218 593 756,00	100,00%
Bieżące	6 105 141,03	2,73%	1 685 200,00	0,77%
Terminowe	217 560 888,06	97,27%	216 908 556,00	99,23%
- do 1 miesiąca	4 904 042,72	2,19%	7 704 654,00	3,52%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	7 176 356,77	3,21%	8 664 267,00	3,96%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	49 125 501,27	21,96%	51 847 094,00	23,72%
- powyżej 1 roku do 5 lat	81 254 098,27	36,33%	80 493 080,00	36,82%
- powyżej 5 lat do 10 lat	47 520 698,27	21,25%	44 344 132,00	20,29%
- powyżej 10 lat do 20 lat	24 975 658,76	11,17%	21 632 130,00	9,90%
- powyżej 20 lat	2 604 531,96	1,16%	2 223 199,00	1,02%

Wyszczególnienie	Okres bieżący		Okres poprzedni	
	zł	%	zł	%
Należności od sektora budżetowego wartość nominalna	40 156 770,00	100,00%	30 536 855,16	100,00%
Bieżące	63,00	0,00%	7 367,16	0,02%
Terminowe	40 156 707,00	100,00%	30 529 488,00	99,98%
- do 1 miesiąca	116 315,00	0,29%	149 560,00	0,49%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	396 670,00	0,99%	411 930,00	1,35%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	2 297 381,00	5,72%	1 917 291,00	6,28%
- powyżej 1 roku do 5 lat	16 031 841,00	39,92%	14 519 507,00	47,56%
- powyżej 5 lat do 10 lat	14 903 000,00	37,11%	13 331 200,00	43,67%
- powyżej 10 lat do 20 lat	6 411 500,00	15,97%	200 000,00	0,66%
- powyżej 20 lat	0,00	0,00%	0,00	0,00%

6. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych typów kontrahenta lub branż (art.442 g)

Strukturę należności zagrożonych w wartości bilansowej tj. po pomniejszeniach o utworzone rezerwy celowe odpisy aktualizujące na odsetki i pobrana prowizję od udzielonych kredytów rozliczoną wg ESP w rozbięciu na istotne klasy ekspozycji kredytowych według stanu na dzień 31.12.2018 r. przedstawia poniższa tabela:

Podmiot	Wartość bilansowa	Wartość nominalna	Prowizja ESP	Rezerwa	Odsetki	Odpisy aktualizujące na odsetki
osoby fizyczne	49 745 142,26 zł	50 236 961,79 zł	633 724,02 zł	488 341,68 zł	141 904,49 zł	45 618,31 zł
w tym: zagrożone	1 193 061,52 zł	1 161 766,91 zł	10 048,65 zł	486 124,83 zł	41 343,26 zł	45 616,84 zł
rolnicy	42 091 702,36 zł	42 236 306,67 zł	274 189,66 zł	572 041,30 zł	129 585,35 zł	106 403,12 zł
w tym: zagrożone	674 315,09 zł	568 996,29 zł	0,00 zł	567 926,27 zł	105 318,80 zł	106 388,82 zł
przedsiębiorcy indywidualni	51 240 687,74 zł	51 116 396,58 zł	522 944,11 zł	2 649 520,84 zł	647 235,27 zł	604 824,53 zł
w tym: zagrożone	7 241 444,57 zł	6 660 051,56 zł	31 395,04 zł	2 649 320,74 zł	612 788,05 zł	604 824,50 zł
spółki, spółdzielnie	72 344 520,45 zł	72 629 721,93 zł	569 905,95 zł	2 030 432,01 zł	284 704,47 zł	139 114,95 zł
w tym: zagrożone	10 015 213,20 zł	9 808 441,33 zł	29 971,47 zł	2 030 066,04 zł	236 743,34 zł	139 113,93 zł
podmioty niekomercyjne	7 417 643,18 zł	7 446 642,12 zł	31 791,85 zł	11 944,54 zł	2 792,91 zł	1 090,60 zł
w tym: zagrożone	13 035,14 zł	12 518,09 zł	0,00 zł	11 944,54 zł	517,05 zł	1 090,60 zł
jednostki budżetowe	40 168 752,96 zł	40 156 770,00 zł	20 553,19 zł	0,00 zł	32 536,15 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	63,00 zł	63,00 zł				63,00 zł
finansowe	1 225 624,70 zł	1 225 550,00 zł	40,90 zł	0,00 zł	115,60 zł	0,00 zł
Razem	264 234 073,65 zł	265 048 349,09 zł	2 053 149,68 zł	5 752 280,37 zł	1 238 874,24 zł	897 114,51 zł

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym (art.442.i)

Kategorie należności	Stan 01.01.2018r.	na	Zwiększenia rezerw	Rozwiązanie rezerw	Stan 31.12.2018r.	na	Wymagany poziom rezerw na koniec roku obrotowego na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 litera c) Ustawy
1	2	3	5	6	7		
Należności normalne		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sektor niefinansowy		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sektor budżetowy		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności pod obserwacją		4 843,47	33.556,23	31.501,75	6.897,95	6.897,95	6.897,95
- sektor niefinansowy		4 843,47	33.556,23	31.501,75	6.897,95	6.897,95	6.897,95
- sektor budżetowy		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności standardu poniżej		0,00	419.819,88	365.932,98	53.886,90	53.886,90	53.886,90

- sektor niefinansowy	0,00	419,819,88	365.932,98	53.886,90	53.886,90
- sektor budżetowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności wątpliwe	1.014.337,42	562.237,88	525.341,44	1.051.233,86	1.051.233,86
- sektor niefinansowy	1.014.337,42	562.237,88	525.341,44	1.051.233,86	1.051.233,86
- sektor budżetowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności stracone	3.122.886,70	1.921.977,17	453.568,69	4.640.261,66	4.640.261,66
- sektor niefinansowy	3.122.886,70	1.921.977,17	453.568,69	4.640.261,66	4.640.261,66
- sektor budżetowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania pozabilansowe	1.600,00	2.069,77	3.669,77	0,00	0,00
Odpisy na odsetki od kredytów zagrożonych	628 025,20	351.781,87	102.984,43	876.822,64	876.822,64
Odpisy na prowizje zaległe	10.305,04	21.364,53	11.377,70	20.291,87	20.291,87
SUMA	4.780.397,83	3.310.737,56	1.490.706,99	6.649.394,88	6.649.394,88

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego (CRR art.453)

Techniki redukcji ryzyka kredytowego w Banku Spółdzielczym w Skórczu :

- 1) Bank wykorzystuje przyjęte zabezpieczenia do pomniejszania podstawy naliczania rezerw celowych zgodnie z zapisami rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz zgodnie z wytycznymi Spółdzielni zawartymi w zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Systemie Ochrony SGB.
- 2) ustanowione przez Bank zabezpieczenia mogą stanowić podstawę do zmniejszania kwoty regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe poprzez możliwość stosowania preferencyjnej wagi ryzyka (35%) dla ekspozycji zabezpieczonych hipoteką na nieruchomościach lub poprzez zastosowanie przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego; szczegółowe wymogi, które muszą spełniać zabezpieczenia dla wymienionych celów zostały określone w obowiązujących w Banku zasadach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI (CRR art.444)

Bank w 2018 roku nie korzystał z oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem.

VIII. Ryzyko rynkowe (CRR art. 445)

W 2018 roku w zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznaczał wymóg wyłącznie na ryzyko walutowe . Wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe w całym 2018 roku nie wystąpił. Wymóg kapitałowy wyznaczony na ryzyko rynkowe, zgodnie z art.92 ust.3 lit. b) CRR nie dotyczy Banku.

IX. Ryzyko operacyjne(CRR art.446)

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 2.044.431,32 zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2018 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

<i>Kategoria zdarzenia</i>	<i>Wartość straty w zł</i>
Oszustwa wewnętrzne	0,00
Oszustwa zewnętrzne	0,00
Zasady dotyczące zatrudnienia i bezpieczeństwa w miejscu pracy	0,00
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1 269,15
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	15,00
Zakłócenia działalności banku i awarie systemu	4 823,85
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	8 019,18
RAZEM :	14 127,18

X. Ekspozycje kapitałowe (CRR art.447)

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz opis stosowanych zasad rachunkowości:

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży, nie notowane na giełdzie z ograniczoną zbywalnością na dzień 31.12.2018 r.

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Ilość akcji/udziałów</i>	<i>Wartość bilansowa w tys. zł</i>	<i>Cel nabycia</i>
1.	Akcje Banku Zrzeszającego SGB S.A.	21.356	2 135 600,00	Przyczyny strategiczne
2.	Akcje BPS S.A.	1.770	4.159,50	Przyczyny strategiczne
3.	Udziały TUW w Poznaniu	2.000	2.000,00	Przyczyny strategiczne
4.	Udziały TUW Elbląg	500	500,00	Przyczyny strategiczne
5.	Spółdzielczy System Ochrony SGB	1	1.000,00	Przyczyny strategiczne
6.	Udziały w SGB Leasing S.A.	525	253.365,00	Przyczyny strategiczne
	RAZEM		2.393.124,50	

W portfelu Banku na dzień 31.12.2018 r. znajduje się 21.356 akcji Banku Zrzeszającego SGB –Banku S.A. w Poznaniu w kwocie 2.135.600,00 zł. o wartości nominalnej 100 zł za sztukę. Bank posiada również akcje Banku Polskiej Spółdzielczości w kwocie 4,159,50 zł.

Bankowe papiery wartościowe według stanu na 31.12.2018 r. :

<i>L.p.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Ilość akcji/udziałów</i>	<i>Wartość bilansowa w zł</i>	<i>Cel nabycia</i>
1.	Bankowe pap. wart. SGB-Bank S.A. seria C.	62	621.158,81	Przyczyny strategiczne
2.	Bankowe pap. wart. SGB-Bank S.A. seria D.	250	251.372,67	Przyczyny strategiczne

3.	Bankowe pap. wart. SGB-Bank S.A. seria E	130	130.997,33	Przyczyny strategiczne
4.	Bankowe pap. wart. SGB-Bank S.A. seria F	700	705.136,66	Przyczyny strategiczne
	RAZEM	1.142	1.708.665,47	

Bank posiada papiery wartościowe serii „C”, w SGB-Banku S.A. w Poznaniu ,w ilości 62 papierów wartościowych o wartości 10.000,00 zł., w nominalnej kwocie w 620.000,00 zł

- odsetki Rb od papierów wartościowych serii „C” 1.158,81 zł.

Bank posiada papiery wartościowe serii „D”, w SGB-Banku S.A. w Poznaniu ,w ilości 250 papierów wartościowe o wartości 1.000,00 zł., w nominalnej kwocie 250.000,00 zł

- odsetki Rb od papierów wartościowych serii „D” 1.372,67 zł.

Bank posiada papiery wartościowe serii „E”, w SGB-Banku S.A. w Poznaniu ,w ilości 130 papierów wartościowych o wartości 1.000,00 zł., w nominalnej kwocie w 130.000,00 zł

- odsetki Rb od papierów wartościowych serii „E” 997,33 zł.

Bank posiada papiery wartościowe serii „F”, w SGB-Banku S.A. w Poznaniu ,w ilości 700 papierów wartościowych o wartości 1.000,00 zł., w nominalnej kwocie w 700.000,00 zł

- odsetki Rb od papierów wartościowych serii „E” 5.136,66 zł.

łącznie 1.708.665,47 zł.

Obligacje komercyjne według stanu na 31.12.2018 r. :

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość akcji/udziałów	Wartość bilansowa w zł	Cel nabycia
1.	Obligacje komercyjne SGB Leasing Sp. z o.o.	1.500	1.523.250,00	Zysk z inwestycji
	RAZEM	1.500	1.523.250,00	

Bank posiada 1500 sztuk obligacji komercyjnych spółki SGB Leasing Sp. z o. o. o nominale 1.000,00 zł.

- naliczone odsetki wynoszą 23.250,00 zł.

Jednostki TFI według stanu na dzień 31.12.2018 r. przedstawia poniższe zestawienie :

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w zł	Cel nabycia
1.	SGB Gotówkowy	3.498.806,94	Zysk z inwestycji
	RAZEM	3.498.806,94	

Bank w 2018 roku posiadał jednostki TFI SGB Gotówkowy Union Investment na kwotę 3.500.000,00 zł. Jest to specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, subfundusz pieniężny, o niskim ryzyku inwestycyjnym. Celem inwestycyjnym jest ochrona realnej wartości aktywów subfunduszu, a głównymi kategoriami lokat subfunduszu są dłużne papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego . Wartość bilansowa nabytych jednostek na dzień 31.12.2018 r. wynosi 3.498.806,94 zł.

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym (CRR art..448)

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 31,00 % sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o 4.177,45 tys. zł.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o 4.177,45 tys. zł.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń (CRR art.450)

1. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń zgodna z Uchwałą KNF nr 258/2011) przygotowywana jest przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku. Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2018 roku jeden raz. Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.
2. Wynagrodzenia osób objętych Polityką zmiennych składników wynagrodzeń są zależne od oceny obejmującej wskaźniki Banku osiągnęte w ostatnich 3 latach:
  - zysk netto,
  - zwrot z kapitału – wskaźnik ROE,
  - jakość portfela kredytowego,
  - łączny współczynnik wypłacalności.
3. Pozytywna ocena uwarunkowana jest od łącznego spełnienia następujących przesłanek:
  - zysk netto na poziomie nie niższym niż określony w rocznym planie finansowym,
  - wskaźnik ROE na poziomie określonym w rocznym planie finansowym,
  - utrzymanie udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym na poziomie nie wyższym niż 5%
  - utrzymanie łącznego współczynnika wypłacalności na poziomie nie niższym niż 12%Przy ocenie pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza uwzględnia zweryfikowany przez biegłego rewidenta zysk netto.
4. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia Członka Zarządu Banku i nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość 35% wynagrodzenia rocznego brutto Członka Zarządu Banku.
5. Bank nie stosuje polityki odraczania płatności i wynagrodzenia w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.
6. Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń nie mają istotnego wpływu na profil ryzyka. Wg stanu na 31.12.2018 roku wynagrodzenie kształtowało się w wysokości:

	<i>Zarząd</i>	<i>Liczba osób</i>
Wynagrodzenie stałe	764.535,86	4
Wynagrodzenie zmienne	75.892,40	3

7. Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrotowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR - Nie dotyczy

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
  - Zespół Finansowo-Księgowy odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
  - Oddziały Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Stanowisko Analiz i Ryzyk Bankowych odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

W Banku został również powołany Komitet Zarządzania Ryzykiem, który pełni rolę doradczą w procesie zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) opiniuje poziom limitów,
- 2) identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku,
- 3) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku,
- 4) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 70 % pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,

- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego zgodnie z § 11 ust. 3,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR), zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 17 ust. 2,
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum):

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	6 999,29 zł.

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom (minimum)</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	1,12	1,00
Wskaźnik LCR	137,00	100%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	54 526 099,00	12 716 266,00	11 174 406,00
Luka bilansowa skumulowana	51 052 631,00	63 768 896,00	74 943 302,00
Luka prosta (z pozabilansem)	54 526 099,00	12 716 266,00	11 174 406,00
Luka skumulowana(z pozabilansem)	40 555 798,00	53 272 063,00	64 464 469,00

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank nie korzystał z dodatkowych źródeł finansowania.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,

- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
  - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
  - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
  - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
  - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa (CRR art.451)

Wskaźnik Dźwigni finansowej oblicza się jako miarę kapitału Tier1 w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych. Wskaźnik dźwigni na koniec ostatniego kwartału 2018 roku wynosił :

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 rok
Kapitał Tier1/Aktywa wg. wartości bilansowej i zobowiązania pozabilansowe udzielone	39.160 475.953
Wskaźnik dźwigni finansowej	8,23

XV. Kontrola wewnętrzna

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
  - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
  - 2) komórka do spraw zgodności,
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
  2. Druga linia obrony:
    - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
    - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
    - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
    - 4) matrycę funkcji kontroli,
    - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
    - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
  3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.
1. W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

2. Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.
3. Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiadają wyznaczone komórki zobowiązane do przeprowadzania testowania pionowego oraz stanowisko do spraw zgodności.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone (CRR art. 443)

W Banku nie występują aktywa obciążone na 31.12.2018 rok. Składnik aktywów należy traktować jako obciążony jeżeli został zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji; dodatkowo aby składnik aktywów uznać za obciążony musi istnieć możliwość przypisania go do konkretnej transakcji.

Tabela poniżej przedstawia kwotę aktywów wolnych od obciążeń wg. stanu na 31.12.2018 r.:

<i>Aktywa</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych (w zł.)</i>
Kredyty na żądanie	26.809.437,00
Instrumenty udziałowe	5.896.625,00
Dłużne papiery wartościowe	18.068.110,00
Kredyty inne niż na żądanie	380.987,793
Inne aktywa	9.124.324
RAZEM :	440.886.289,00

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Skórczu niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko
1. 18 kwiecień 2019 r.	Sławomir Flissikowski	Prezes Zarządu
2. 18 kwiecień 2019 r.	Elżbieta Hoffmann	Wiceprezes Zarządu
3. 18 kwiecień 2019 r.	Elżbieta Zając	Członek Zarządu
4. 18 kwiecień 2019 r.	Dariusz Denis	Członek Zarządu

Raport z realizacji ustalonego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko wyrażonego wskaźnikami ilościowymi
Stan na 31.12.2018

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość	Stopień realizacji
Ryzyko kredytowe			
Udział instrumentów finansowych w funduszach własnych Banku	Poziomy limitów określone w „Zasadach zarządzania ryzykiem inwestycji w Banku Spółdzielczym w Skórczu”	Wartość ogółem 19.800.000	X
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym	Max 9 %	6,41%	71,22%
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	Max 80%	50,73%	63,41%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym ¹	Max 75%	64,80%	86,40%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem ²	Max 6%	5,61%	62,33%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max 25%	4,05%	16,20%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max 5%	0,42%	8,40%
Ryzyko operacyjne			
Maksymalna ilość zdarzeń w kwartale	200 sztuk	136	68,00%
Wartość strat w kwartale	100.000,00 zł.	3 511,81	3,51%
Ilość przekroczeń wskaźników KRI w kwartale	Max 6 sztuk	1	16,67%
Limit strat do wysokości regulacyjnego limitu tyt. r. operacyjnego	2 044 431,32	14 127,18	0,69%
Ryzyko walutowe			
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	Max 2%	0,1634%	8,17%
Ryzyko płynności			

¹ Limit monitorowany raz w roku, do końca IV kwartału.

² Limit monitorowany raz w roku, do końca IV kwartału.

Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M3	0	0	X
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M4	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie powyżej 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	0	X
Ryzyko stopy procentowej			
Udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	Max 5%	0	0
Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku ³	1	0,21	X
Ryzyko kapitałowe			
Łączny współczynnik kapitałowy	Min 13,875%	16,71%	120,43%
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max 90%	84,32%	93,69%

³ Nie ma charakteru limitu, jest to sytuacja pożądana.